

Visie Gronings Agrarisch Jongeren Kontakt

Het GrAJK bestaat uit jonge agrariërs die graag vooruitdenken en plannen maken voor de toekomst. Hierbij denken agrarische jongeren in duurzaamheid, duurzaamheid in de vorm van een bedrijf dat kan blijven bestaan voor de volgende generatie en dit op een zo verantwoordelijk mogelijke manier doet. Er komt veel op de jonge agrariërs af, kringlooplandbouw, personeel, schaalgrootte, bedrijfsovernames, techniek en innovatie. In dit document is beschreven hoe het GrAJK aankijkt tegen de toekomst en hoe de jonge agrariër deze graag voor zich ziet.

1. Omgeving

Door bevolkingsgroei in de stad zoeken mensen andere plaatsen om te wonen, er vertrekken mensen naar het platteland en er vertrekken mensen naar de stad. De bevolking op het platteland verandert en kijken vaak anders tegen de landbouw aan, dit biedt kansen voor bedrijven omdat deze groep bewust de keuze maakt om op het platteland te wonen en hier ook in de vorm van lokale producten van wil profiteren. Zij zijn gemotiveerd om boeren duurzamer te laten produceren.

Door schaalgrootte van de agrarische bedrijven blijven de bezitters van de agrarische bedrijven relatief oud waardoor moeilijke overnames ontstaan, door het hoge kapitaal wat er mee gemoeid is. Ook groeien bedrijven steeds meer op vreemd vermogen van buiten de sector. De landbouw blijft een primaire en stabiele sector in de provincie Groningen doordat de vraag naar voedsel blijft stijgen door met name de kwaliteit van het voedsel dat we als agrariërs in dit gebied produceren.

De infrastructuur in Groningen is onvoldoende en heeft veel updates nodig, het gaat hierbij om wegen door dorpskernen, elektriciteit en afzet van producten. Door toename van technologie in de logistiek wordt transport echter wel eenvoudiger en goedkoper. De Eemshaven biedt veel potentie voor agrarische export en afzet.

Niet alleen biedt de Noordzee ruimte voor export. De Noordzee biedt ook potentie om vele problemen op te lossen. De term inpolderen komt weer op de agenda. Waar landbouwgrond plaats moet maken voor natuur of de bouw, komt er vruchtbare landbouwgrond voor terug. Zo neemt en geeft de overheid van de boeren in een eerlijke verhouding.

Aandachtspunten / kansen

- Glasvezel
- Grondaankoop door bedrijven buiten de agrarische sector
- Afzet Eemshaven
- Nieuwe bevolking, nieuwe invloed
- Inpolderen

2. Economisch

In de landbouw blijft vaak meer werk dan beschikbaar personeel, de banen hierbij worden complexer, door economische groei is personeel ook duurder. Door afname van geschikt personeel voor de landbouw neemt groei van de landbouw af. Door stijgende personeelskosten dalen de marges.

De landbouw blijft economisch gemotiveerd. Milieudoelen zijn te halen door economische motieven, wanneer een agrariër voor een milieueis moet investeren en dit geen financieel rendement geeft, kost dit geld en is hij of zij minder investeringsbereid. Hierbij helpt de bevolking de landbouw het beter te doen door duurzame en lokale producten te kopen met een hogere marge voor de boer. Er wordt duurzamer door de boer gewerkt zonder de economische duurzaamheid te vergeten.

Omdat de meeste producten uit Nederland lokaal worden afgezet, binnen de rijke west Europese landen. Deze landen verwachten topkwaliteit met hoge eisen aan de producten, daarom neemt de kwaliteit en prijs van deze producten toe. Door deze hogere kwaliteit aan producten neemt ook de vraag van de topkwaliteit van deze producten wereldwijd toe, hiermee kan Nederland nummer 1 landbouwexporteur blijven op het gebied van kwaliteit en kwantiteit.

Biologische landbouw wordt gemotiveerd uit koopgedrag van de consument, bij veel vraag naar deze producten stijgt de waarde hiervan en nemen de bedrijven die hierin willen investeren toe. Dit gaat natuurlijk en behoeft geen wetgeving. Denk hierbij aan het beter leven keurmerk, wil een consument dat het vee het beter heeft dan kan hij of zij daar invloed op uit oefenen door een product te kopen welke dat label heeft.

Aandachtspunten / kansen

- Groei wordt beperkt door beschikbaar personeel
- Economisch belang kan milieudoelen laten slagen
- Consument kan invloed hebben op hoe milieuvriendelijk een boer moet werken
- Topkwaliteit is prioriteit nummer 1 in veel landen
- Biologische landbouw groeit door koopgedrag van de consument

3. Sociaal cultureel

Consumenten gaan beperkt anders eten, er is een lichte verschuiving naar meer groente. De mensen zijn vaak bewuster bezig met wat ze eten en waar dit vandaan komt, zo krijgen zij invloed op hoe boeren het voedsel moeten produceren en wat er geproduceerd wordt.

De consumenten zien het belang van de Nederlandse boeren voor de economie. Consumenten zien ook in dat voedsel uit Nederland of Europa een kleinere footprint achterlaat dan geïmporteerd voedsel van overzee. Hierdoor ontdekken zij de waarde van voedsel opnieuw, daarbij wordt voedsel een lesonderdeel op het primaire onderwijs, en krijgen kinderen de mogelijkheid om gewassen en vee te zien groeien. Om zo het belang van veilig en voedzaam voedsel te begrijpen.

Aandachtspunten/ kansen

- Mensen maken zelf de keuze wat ze eten
- Kans ligt bij de boer naar de burger en andersom
- Meer vertellen wat de boer doet
- Lokaal voedsel

4. Technologisch

In de toekomst is het mogelijk dat algoritmen, weermodellen en groeimodellen managementkeuzes op boerenbedrijven uit gaan voeren. Daarnaast is het met deze techniek mogelijk veel werk door machines te laten doen. Deze technieken zijn goed in te zetten om arbeid te besparen, dit heeft als voordeel dat er meer duurzame arbeidsintensieve gewassen te telen zijn. De techniek heeft echter een prijskaart, licentiekosten, ontwikkelingskosten en opleidingskosten tellen hier allemaal in mee. Bij voldoende economisch belang en een overheid die dit motiveert gaat de investering hierin sneller.

Ook op het gebied van logistiek en vervoer verandert er veel, een boer weet van vandaag op morgen wanneer ze in Azië voedsel nodig hebben. Het gaat vlugger, meer direct en goedkoper. Dit heeft effecten op prijs, levertijden en wendbaarheid. Zowel voordelig als nadelig.

Aandachtspunten / kansen

- Opleiding techniek
- Licentiekosten worden vaak vergeten
- Bij het gebruik van algoritmen, weermodellen en groeimodellen is vaak niet meer helder waar het op is gebaseerd
- Biologische producten kunnen dalen in prijs door robotisering
- Glasvezel is niet overal beschikbaar, dit remt technische innovatie

5. Ecologisch

Het klimaat verandert, de landbouw moet hier in mee. Als landbouw weten we hierop in te spelen door gewassen te telen die passend zijn binnen onze klimaatzone. Deze gewassen kunnen hier efficiënt groeien. Het moet geen doel zijn om compleet zelfvoorzienend te zijn middels gewassen te telen die niet in ons klimaat passen en efficiënter in zuidelijkere of noordelijke regio's te telen zijn. Door in te zetten op innovatie en veredeling is het mogelijk deze grenzen te verleggen. Middels genetische modificatie zoals CRISPR-Cas zijn planten weerbaarder tegen ziekten en plagen en kunnen zij voedingsstoffen efficiënter opnemen. Hierdoor neemt het algemene teeltrisico af, waardoor agrariërs eerder bereid zijn deze gewassen te verbouwen.

De biologische landbouw voedt vaak een lokale niche markt, de gehele sector voedt vaak een veel grotere bevolking dan alleen lokaal, echter is dit lokaal ook vaak binnen de west Europese landen.

Agrariërs weten middelengebruik te beperken door economische motieven en techniek. Dit staat niet los van elkaar. Het is hierbij van belang dat een boer weet waarom zijn gebruik van middelen moet worden aangepast, stimuleren vanuit de overheid helpt hier bij. Van belang is het voor de boer dat hij of zij met de nieuwe technieken zijn gewassen ziektevrij kan houden.

Het denken in kringlopen neemt toe in de sector, hierbij is het van belang dat er in de provincie meer organische mest beschikbaar komt om de akkers te voeden, daarom verwacht het GrAJK een groei van de efficiënte veehouderij, (intensieve veehouderij) die deze vraag opvangt.

Aandachtspunten/ kansen

- De sector kan niet zonder conventionele boeren
- Stimuleren vanuit de overheid helpt tegen emissie
- Vasthouden van effectief middelengebruik=> ander middelengebruik hoeft niet ten koste te gaan van kwaliteit van de bespuiting en van opbrengst
- Export wat in Nederland export is, noemen ze in grotere landen transport
- Innovatie en techniek helpen boeren om het ecologisch beter te doen
- Kringlopen zijn alleen te sluiten bij voldoende beschikbaarheid van organische mest

6. Politiek Juridisch

De politieke partijen hebben de komende jaren tijd nodig om het vertrouwen van de boer terug te winnen, jonge boeren gaan dat terugzien in lange termijndoelen die zij met de politiek opstellen, geen controles maar adviezen van de controlerende instanties, en een overheid die transparant is in hoe het beleid tot stand komt.

De overheid komt in samenwerking met de agrarische sector met realistische wetgeving die een stip op de horizon zet van de jonge agrariër. Door de duidelijke doelen weten boeren waar ze naar toe moeten werken. Boeren worden hierin niet belemmerd door wisselende regelgeving die financieel catastrofaal zijn.

Veel beleid is er om milieudoelen te halen, milieudoelen zijn vaak te halen door innovatie. Door progressief beleid te maken ten aanzien van innovatie kan de overheid voor meer innovatie zorgen wat milieudoelen eerder laat slagen.

Daarnaast wordt de wetgeving aangepast op de praktijk. Wanneer een wet onwerkbaar is gebleken in de praktijk kan deze snel aangepast worden of komen te vervallen. Daarnaast houdt de politiek rekening met de gevolgen van wetten. De overheid verbiedt geen werkwijzen in de landbouw wanneer hier nog geen nieuwe oplossing per grondsoort voor gevonden is. Samen op zoek naar een geschikte oplossing is de toekomst.

Veel wetgeving is stimulerend, stimulerend kan ook vanuit koopgedrag van de consument komen, denk aan biologisch, de laatste is meer motiverend voor de agrarische sector.

Aandachtspunten / kansen

- Met beleidsmakers doelen uitzetten, helpt om het lokaal en grondgebonden beter te doen
- Verandering van productiemethoden komt uit het koopgedrag van de consument
- Niet links of rechts, maar idealistisch en realistisch
- Koopgedrag van de consument motiveert de agrarische sector het meest

7. Energie

De wereld verandert, overheden willen minder afhankelijk zijn van het buitenland. Ook in Nederland willen we meer zelfvoorzienend zijn op het gebied van energie. Op het platteland is hier veel ruimte voor. Agrariërs denken hier graag over mee, zo wordt al veel geïnvesteerd in windmolens en zonnepanelen. Dit zijn veelal kleine alternatieven, grotere bedrijven willen dit vaak groter, dus enkele hectares zonnepark e.d.. Dit zorgt er voor dat de grondprijzen stijgen en dat het onaantrekkelijker wordt voor boeren om grond te kopen. Ook de kwaliteit van de bodem gaat drastisch achteruit bij het plaatsen van zonnepanelen door het gebrek aan zonlicht. Om landbouwgrond te behouden is het van belang dat de overheid er voor zorgt dat boeren op kleinere schaal op de daken kunnen investeren in zonnepanelen. Hierbij is het van belang dat faciliteiten om energie tijdelijk op te slaan of vervoeren voorradig zijn. Hierbij is te denken aan een goed elektriciteitsnetwerk of aan waterstofgeneratoren.

Aandachtspunten / kansen

- Kans op stijging grondprijzen door zonneparken, dit moet niet ten koste gaan van agrarisch ondernemers
- Het elektriciteitsnetwerk is onvoldoende
- Kleine initiatieven beter voor boer en omgeving
- Daken liggen nog lang niet vol
- Bodemkwaliteit gaat drastisch achteruit bij zonneparken
- Energie opwekken op basis van vrijwilligheid
- Vraag en aanbod op elkaar afstemmen zodat wind en zonne-energie efficiënt is in te zetten
- Opslag van energie biedt kansen

Mocht u naar aanleiding van de visie vragen hebben lichten wij deze graag toe, daarvoor kunt u mailen naar info@grajk.nl of bellen met Thea Buseman op: 06-15150565